

A temesvári első magyar színidény alkalmából.

— 1885. — (A „Debreceni”-nek írta: MOLNÁR GYÖRGY.)

Mint gyöngye kis madár, a királyi sas hatalmas szárnyai alól kiröppenne, oly vígan szeli 1885 őszen a zsongó hazai színészet is a nemzet géniuszának magasban szárnyaló régiót, a magyar Muzsa-templomok és oltárok fölött.

Reménytelen vidám hangokon üdvözlő jobb és szebb napjainak kelő hajnalát, hálásan zengő áhítatos zsolozsmát a nemzeti ébredésnek, mely Kárpáttól Adriáig, milliók szívéből hangzattatja az ajkukon: „Nyelveben él a nemzet!”

Ama nagyművű kultur mozgalom, — mely napjainkban az egész hazát és nemzetet át, meg át hevíti, mely már is, a kezdet első éveiben parazs-tűzként ég a honfi keblekben és nem a gunyosan emlegetett szalmaúg gyanánt, amint a magyar lelkesedésre szoktak mondani, — egyik, tán leghathatósabb tényezője a magyar színészet, míg ennek, viszont a magyar nyelvterjesztő és közművelődési egyetek lesznek oly hatalmas támaszai, hogy ezek segítségével rövid idő múltán a magyar állampolgárság eszméjeinek segítségével a nemzettel együtt nemzeti jellegűvé is válik.

A színészet a maga irodalmával minden művelt népnél egyszerszint eslesen tükröződte a nemzeti tulajdonságoknak; oly hiányomata, bélyege ez a nemzeteknek, hogy belőle és róla a nemzet is fölismerhető, sőt erejére nézve is megmérhető.

A civilizációban előre haladott művelt nemzetek több százados színirodalma, színművészete nem kis mértékben járult a művelődés elterjesztésének áldásos munkájához; e nehéz feladatot azzal oldotta meg, hogy színirodalmi és színművészete mindig és első sorban nemzeti volt.

A nemzetből merítette az életét, az erjét, busán vis-zaszolgálta azt, amit elvett a forrásból, hogy nemzet és színművészete örökké merithessen belőle és így soha ki ne apadjon az egymást éltető elem.

A nemzeti jellegű színművészet hűségéhez való ragaszkodás fényes és szép példái közül legragyogóbban a francia színpad emelkedik ki.

Enek tulajdonítható, hogy a francia szellem meg színirodalmával és színművészetével is csaknem uralkodóvá lőn a föld összes színpadain s hogy még e téren is ellenállhatatlan varázst gyakorol minden művelt népnél.

A már hatalmas és idősen művelt erős nemzetek nem alhatnak ellent a francia színpad hódító erejének, de okosságukkal nem teszik teljese uralkodóvá színpadainak, hogy ebben elveszzen nemzeti színirodalmuk, színművészetük jellege és ereje is.

Az olasz, angol, spanyol és német színpadok a francia mellett első helyen állnak, virágoztatják a maguk színirodalmát és színművészetét, — nem vesztik ki nemzeti és eredeti tulajdonságukból, nem húzzák le róluk a nemzeti jellegét, mely, mint Kölcsey mondá — nem a külsőleg falfestett ezimér, hanem a falakon belül az oltáron fölhangzó es a hazában, nemzetben bizakodó költők lángszellemek nyilatkozása, a nemzet szívéből a nemzeti szívéhez, erkölcsi eszemeiből — a nemzet jellege és szellemében.

! Az ifjabb művelt népek, gyöngeségökben iránt vesztettek, mert kegyelmebb is, a kézzel földalozzák a nemzetiest s egészen az idegen színirodalom és színművészet gyarorságba fulhatnak bele, magukkal rántván a nemzet eredeti tulajdonságait, még nemzeti jellegéből is kiforgatják s olyan nemzetközivé teszik, mely még az erős, a nagy és műveltebb nemzeteknek is ártalmára volna.

Amerikát csinálnak Európában, amerikai viszonyok és körülmények nélkül, — amerikai kaitakat amerikaiak nélkül.

Volt a magyar színészetnek, bár csak az uttörés nehéz munkájának második körzékában, a negyvenes és ötvenes években, aranykorának nevezett nemzeti jellegű színirodalmi és színművészete. Búszke lett volna rá bármely idősb művelt nemzet.

Jellemzően hiányomata volt a nemzeti jellegű művelődésnek, a kornak; erős, mint a nemzet, mely szellemi felsőbbisével ép úgy, mint anyagi erejével diadlrol-diadlrol emelkedett. „Még fogya bár, de törve nem”, hénult kezéket is erősen teret a zászlot s ime hosszú küzdelem után kitartásával eljutott az első, a művelt népek sorába, hol má már számottevő.

Színművészetek aranykora és nemzeti jellegű fájdalom belevészt az idegen nemzete, nemzetközivé vált. Zsolótartói gyors egyenlőségben elhullottak és a drága rózsák nyomában nem keltek új meg új küzdők, a magyar, a nemzeti színművészet jellegét magasan lobogtatva feltűzni közművelődésünk várának fokára s azt további is erős kezekkel tartva, fennben hirdetni!

A nagyoktat követők gyöngék voltak s nem is elegendő okosak. Igaz, hogy a köznapis és életfentartási szükség megöröszte erejüket, hogy ennek nyomása alatt — mert jövedelmesebb eszközök után kelle látniok, — engedniök kellett az áradatnak, mely az elhagyatottakat magával sodorta; hiszen még a gyámoltottakat is megintatta.

Egyik sem gondolt arra, hogy amig napról-napra mélyebben merül el az idegen aranylatba, az idő kerülhetlen folyásában, végre egészen bele fullad s vele együtt elvesz színművészetünk nemzeti tulajdonsága és jellege is.

Iránytúl nélkül eltelvegyve, kapkodtak az utszéli hoztók tüköbököraink kiadó bogyóhoz, hogy napról-napra elidegélhesenek, holott okosan cselekedve, a szavanyú keserűség gyümölcsök szedegetése mellett a hazai, a nemzeti oltot fa édes termékeiből kellett és lehetett volna a fanyar gyümölcsöt megízósíteni, hogy ne vesszen ki a magyar színművészeti nemzeti faja, jellege.

A két erdeket nem tudta úgy összeegyeztetni a magyar színészet, mint más művelt népek színészete tudta és cselekedte és amiként egy kis magyar színház is ott a budai ormok alatt erre példát adott.

Csúdalatos, hogy éppen 1867 óta a nemzeti megerősödés éveinek csaknem két évtizede alatt vesztette el nemzeti jellegét, karakterét a hazai színészet! Pedig sohasem rézzesult annyi s oly támogatásban az állam által, mint fokozatosan évről-évre mind nagyobb és mind több oldalulag ez évek alatt reszesult.

Ez időre ennek fényes színházaink emelése is; a vidéki városok vetekedése a színművet segélyezésében; a központi kormánytanács és iroda szervezése, fentartása; a vidéki színészet rendezése; a dramának az operától való elválasztása a nemzeti színházban, a népszínház hatalmas telepének működése; a budai színház elhódítása a nemzeti színészetből; az erdélyi kolozsvári színházak nemzeti, államivá emelése.

Nem gőz, hanem villámgyorsasággal történt ez mind és mégis az így elterjedt, az így támogatott magyar színészet csak annyiban magyar, hogy magyar nyelvű, de nem magyar karakterű, nem nemzeti jellegű, niicsen na-

gyar hiányomata, jelentősége, e mellett pedig oly beteges, hogy fölgögyulósára, meggyőződéssere nem elég már az adott segély; napról-napra többet igényel és mégis sorra bukik, holott egy a színházak, mint ezeknek látogatói is mindenütt szaporodnak.

Suha nem jöttül föl oly kétségbeesetten a hazai színészet, mint a nemzeti megerősítés 18-dik évében, a segélyezések eme bő esztendőjében.

Budán elesett a kiállítás kedvező föltételei közt és a legvonzóbb primadonnával is; a vidéki színigazgatók 60 ezer forint állami segély után rimákoknak, különböző felosztottak társulataikat; az ország második és legnagyobb városában Szegeden, már a téli szezon derekán nem bírta fizetni az igazgató színtársulatát; a szerencsétlenrég a színidény végén még nemileg segítségére esett a megszorult személyzetnek; Szeged népe ezer bajában és példás humanissimussal megmenté színészeit, kegyeret adott a nélkülözésben szenvedőknek és módot nyújtott, hogy együtt maradvá, a nyári időszakot kibúzhassák Nagy-Váradon, a havá már nem bírta elvezetni őket igazgatójuk.

Több igazgató, a budai igazgató példáján indulva, nem fizeti be a központos a tagoktól beszedett díjakat; a vidéki színészet ügyvel-bajjal összehordott kis nyugdíj alapja csorbát szenved, a nemzet napzámásai vénségökben így már nem remelhetik híven teljesített szolgálataikban élvezhető nyugdíjazását. „Csak a kárjatok koldusi öregeség te kében” hangzik feljüket a biztató szó, mialatt az idő és nehez munkától megöröszte lekaszája a halál.

Egy új világról.

Vajjon valóban egy új világ születését szemléljük-e csodálattal, avagy egy már evezred óta fennállóan utolsó fellobbanását, kimúlását, mely halálával új világok bölcsőjévé válik; — e kérdés annyi bamulatos vívmányaira búszke tudományunk is adós marad! A tudomány biztos vezérül utja hegyet, az arany színyű fantázia csatángoló, a sejtieim ködös, a religio misztikus utjai kóborolunk. Szinte jólesik, hogy e rideg, tudakos világban újra felkiáltgatunk: Sok van ég és föld között, mi az emberi nem véges tudását végtelenül túlhaladja!

Annyi azonban bizonyos, hogy akar a kozmikus kódanyagból keletkezett új világunk születését, vagy egy már haldoklóan utolsó fellobbanását, avagy talán két Napnak összentárazését szemléljük is, a tönemény evezredék előtt következett be s mi a rengeteg nagy távolság miatt csak most észlelhetjük. A tudomány ugyanis távcsöveivel, számításával kimutatja, hogy az az Andromeda csillagzat ködfoltjában felünt új csillag oly messzire van földünkől, hogy onnan a fény — noha az másodperczenként 42 ezer mértődet fut meg, s a Napról hozzánk egy pár percz alatt jut le — csak evezred után juthat a földünkre.

A tönemény maga, az új csillag-feltűnés nem épen egyeüli a természetben; megbizható főjegyzések szerint Krisztus után mintegy 23 új csillag tűnt fel, s tűnt el látszólag az égboltozatról, ily körülmények között azonban még nem észleltett új csillag megjelenése. A tönemény kérdéseket az kepez, hogy egy csillag ködfolt közepén tűnt fel. Ilyen ködfoltok vannak még az égen, amelyeket azonban a mai hatalmas távcsövek mind megannyi csillagajokra, világító Napokra bontottak föl; az Andromeda csillagzat ködfoltja azonban — noha szabad szemmel is látható — a legutóbbi időkben volt csak felbontható több ezer rendkívül gyengefényű csillagpontokra, s ezek közepén jelent meg a körülbelül hatod rangú kicsiny távcsövel is látható vörös

fényű új csillag, melyet állítólag báró Podmaniczky Gezáné pillantott meg legelőször; de dr. Hartwig ismertette meg először. Illo volna hogy a tudomány kedvelő baróné nevelő örökiteinek meg az új szülöttet, melyet magyar földön láttak meg először.

A csillag-keletkezést a tudomány nem képes megmagyarázni, s így csakis egyes feltevésekkel kell hogy tudvágunkat nemileg ki-elégítsnk. A föl nem bontható ködfoltokban egyes tudók a Kant-Laplace fele elmélet szerint ama ós kosmosos anyagot vételek föltalálni, a melyből erőműtani törvények szerint a mi Naprendszerünk is keletkezett a kozmikus anyag összesűrűsödése, forgása által, s a mit érdekesen lehet kicsinyben az ugynevezett Plateau fele olajcsepp kísérlettel érzékesíteni. Képzelnék tehát azt is, hogy az említtet elmélet szerint a ködanyag egy hatalmas világító Naprendszerre tömörült, hol az új szemlelhető csillag a többi Napok Napja? E feltevéss azonban csak úgy állhat fenn, ha azt fogjuk tapasztalni, hogy az új csillag nem tönik ismét el; hanem folyton tovább fog világítani. A változó fényvel feltűnő, s azután nem sokára a nagy mindenségen ujból eltűnő csillagok keletkezését különféleken magyarázhatjuk meg. Föltehetjük például azt, hogy egy már kialló felelen levő setet Nappal van dolgunk, melynek már csak belsejében van meg az izzó tömeg, föltete ki van nülve, miut földünk s a belsejéből időnként kitörő fényuganakak látjuk, azok világítják meg, vagy a setet gömb a mint az Andromeda fénylő ködébe jutott, úgy lett ujból világító csillaggá; végre azt is mondhatjuk, hogy két már kialló felelen levő setet csillag ütődött véletlenül össze, s az összeütközés folytán ujból izzóvá váltak, új életre keltek, új világot alkotván a romba dőltekből! Nincs kizárva azonban azon lehetőség sem, hogy egy aránylag közbe fekvő csillag teret szemünk és a ködfolt közbe, s azt látjuk oda vetítve.

A spektroskop, a tudomány e hatalmas segédeszköze, mely az égi testek anyagi mivoltát képes előtünk feltárni, azt látszik bizonyítani, hogy valamely setet égi test fény kitérésait látjuk.

Végre citálhatjuk Solon aforizmáját: „Nincs semmi új az ég alatt.” A „Losonczi Phoenix” I. kötetében ugyanis „A láthatatlan csillag” című elbeszéléseben Jókai állítotag a bibliai monda alapján egy új vörös fényű csillagot hejlez az Andromeda ködfoltjába, melyet csak azon harczosok látnak, kik a csatában nem vesznek el.

A csillag helyzetének, fényének leírása az említtet novellában valóban megépően hasonló az új égi testehez.

Lám a tudomány cserben hagy, nem sokkal tud többet mondani, mint a bibliai monda, vagy költői fizio; hanem szert az emberi szellem mégis vakmerően az ég fele tör, a spektroskopnál analízálja a távoli világok anyagát, a villám szárnyával röpi tovább gondolatait, szavait, megörökíti a vilámi csillagok útját, beszél a Nap sugarainak segélyével a fotofonon, a készülékkel majd megvalósíthatjuk Pythagorasz ábrándját, hallgatni fogjuk az új szférán harmonikus zenejét, hallgatni fogjuk a távoli csillagok szellemének hozsánna eneket, a mint dicőszóit az Urat, kiben az „Eszme” az „Erdő” és „Jóság” ismet egy új világot teremtet, mely hardeti az ő mindenható-ságát s nagyszerűséget.

B. L.

Hoffmann meséi.

(A színházból)

Szintársulatunk elő operetie ujdonsága szombaton okt. 3-án lesz, mely alkalmával Offenbach hátrahagyott műve „Hoffmann

nekem meghalni itt éretted óh hazám, el hullva a harci bárdok halálos csapásain, látva mint issza fel forró véretem az édes anyai föld.

A nap szét szórva a környező fellegetek, teljes pompájában mosolygott a ragyogó vidékre.

Az ifju nem gyönyörköve nézte a ragyogó napot.

— Szép nap! Gyönyörű nap! Hősk véreből keltél fel. Azért vagy oly szép oly gyönyörű. Oh ha én is én is ott lehetnem volna. Oa vgy ei engem is isteneim távol keletre, a vér mezőre hol a dicsőség virága nyílik, oda vgy el engem, oda!

Mig az ifju pásztor így merengett, álmódzott, azalatt a vidámon legelésző nyájaronosz ellenség tört, gonosz ellenség egy jól-termett medve képeben. Egy percz alatt set tépet kettő a vidám állatok közül. A többiek remülve szaladtak szét, keserves begetésekkel kiáltottak. Es a mit alföldi ember meg sem hallott volna, azt mindjárt megerzi az ábrándos hegylakó. Felriadt álmódzásából, s lekintett a völgybe. Meglátva nyája veszélyét fergetegként rohant le a hegyről.

A völgybe erve pillanatra megdöbönt mintegy megkövülvi látszott nyája romlásán, de csak pillanatig tartott ez; s másik perczben már felemelte botját, lángoló arccal szikrázó szemekkel rohant a gyilkos ellenségre.

A medve elbocsátva zsákmányát, haragos mormogással rohant megtámadjára. Rövid, de szörnyű küzdelem volt az. A medve elidőt az ifju erős átéseinek zápora alatt szét hasadt fejével éttelenül.

(Folyt. köv.)

A „DEBRECENI” TARCZAJA.

Hulló lombok.

A sárguló erdőnek ormán Az ősi napsugár rezeg... Beteg szivemmel még utószor A szerelem ily enyeleg.

De mig az erdő ujra zöldül, Ha eljövend a kikelet: Szomorú ősz borong ördökre Az en fájó szivem felett!

Nem bánom, jöjjön el, mit rád mért A sors könyörtelen keze, Sijtsón le a vihar, csak téged Kíméljen a balsors szele!

Nem bánom, életem virága Hervadjon el bár mielőbb, Csak te keresd fel, szép leányka, Hol nyugszom, azt a temetőt! Kósa Barna.

A svájci kecske-pásztor.

— Elbeszélés —

Dr. Pápay Imrétől.

A kelő nap sugárja rózsá pirban égtek az ősz Alpesek ormain, alant a báj gazdag völgyben kő palástolá az egyes tárgyakat. A pásztor földbe furt botjára támaszkodva nézte vidoran szökdécselő kecskeit. Mészózt, merengett.

Soha szebb és hőldogtalanabb pásztor nem látott a nap sugara e regényes vidéken.

Szobrász vésőjére méltó alak, sugar, karcu termet, remek alkotásu fej, gazdag fekete fürtökkel, melyek természetes göndör csipákságon omlottak el erőteljes vállain; antik római eröz férfias kemény vonásokkal. Magas nyilt homloka értelmet, egész valója szilárd akaratot, férfias erőt, bátorságot tanusított. Csak szemében, azokban a sötét lángoló szemekben borongott szomorúság, csüggettség, megfejt-hetlen fájdalom.

Nagyon hőldogtalan is volt. Gáspár apó meséi a 30 éves háborúrol megzavartak lelket, betegség tevék szivét. Hej milyen világ is volt az! Gáspár apó ott szolgált a nagy király alatt. Együtt jött át vele s a svéd csapatokkal. Ott harcolt Lipszénél az oroszlan király mellett, Lützenél hol az oroszlan király elesett. Dicsőség nevének. Hej! miú napok voltak azok. Ember, barát ellenség hogy sirt mindenki mikor a nagy királyt temették. Azután is sokat harcolt még a „pá-pistákkal”, sokat a más viágra segített közt-lők, végre is megviselte a háboru, ide jött megpihenni. Vona csak fiatalabb! Most van csak gyöngy elete a katonának. Keleten, a gyönyörű aranyországban ugyancsak folyik a munka. A keresztények istene harcol a pogányokéval. A ki legény ott van a! Völvek csak fiatalabb.

Ilyeneket beszélt Gáspár apó szép hőld világos esteken az őt csodálattal hallgató hegy lakóknak, ilyen beszédekkel mérgeze meg az ifju pásztor nyugalmát. életét. Feltámadt lángoló tett vágya, meggyőltöte a csendes, pásztor élet egyhangúságát; soványgott a harc, a háboru a halál mezejére. El innen e helyről, e dermesztő nyugalomból, el távol keletre a vér mezőre, a harcok honába, hol a dicsőség vér virága nyílik. Szébb ott a halál mint itt az élet.

m e s e i k érthetése m gúnkkel mes Hoffma a nemetek m beszély es m dobzódó ter lan jurista v ties phantás gny jellemz műveiben a sülnek. Utó bennök kísér teni. A franc tek e sajátá bier is jelen veiből alkot szelheti Hoff irt, mintha tét volt a figyelmen ki szellem szere nek kiváló se

Luther születeket te rái elfogadás szoktak vas ajtó vezet a muszka herc tani ne keje zül imádott Stella, világ mannak első gény bizonyt s kit egy ru berért megcs ismet élvez zője kulcsát csapszekben tanácsos, ki s a ravasz z kulcsot azon majd ő jelen a csapszékbe telyársával megjelien s doriot bosz barátával s hogy meselje Zaches mesé pajzán dal al jut csalfa ke választja el. soha többé a nyos mosolyi mi fölött köz log, ha társak Lindorf föltes gadj. A szio elbeszélendő néhány műve teszi hősvé, dolog. Lindorf demona a cse van Hoffmann roz szellemek kezdi: „Esd mire a függő gördül s a m kasan folytat 27

Olympia nak Spalanz elethűen elő egyszerű az a hogy közelbe a phisicushoz óhajtván szer kel. tánczol, előt produc akarla a phi teli, miután e hogy lerázza váltót ad ne be. Hoffmann bábuval szer met ker töle rugót érint, a választól s elő barátjához ro vizont szeret hogy Olympia ban Elías zse meg nem kap phisicushoz A vendégsere czagja. 3-7

A másod Krespel, vele kibe Hoffma maian gyöny kinek arczek enekesné volt A leány szem anyja betegs figyelmzetté, jou le. A me zik azonban a mezteti az a hanyagolja el apa beleegye segélyével A éneker inger ségbe esik s hiába, mert m előterem, m czolja az utcz dul tanácsot szólat. A csod nak művészi

me s e i' kerül szíre. A darab nehéz megérthetése miatt, sietünk zenekedvelő közönségünkkel meséjét röviden közölni.

Hoffman E. H. A. Vilmos század elején a németek legeredetibb és lephantasztikusabb beszély és mese írója volt. Szilaj, független, dobzó természetű mellett lángész és páratlan jurista volt. Műveit az ördögös, kísérteties phantasia, a határtalan humor s méltó gúny jellemzi. Ihlete különöz, jellemében és műveiben a legsajátságosabb ellentétek egyesülnek. Utóéletében virtuositással tudott bennök kísérteties elmelet és borzadályt kelteni. A francziák nagy előszeretettel viselték e sajátságában eredeti költő iránt s Barbier is jelen operette szövegét Hoffman műveiből alkotta össze oly formán, hogy elbeszélést Hoffman egy-egy beszélyét a mit irt, mintha az saját magával Hoffman történet volna meg, nem hagyva egyszersmind figyelmen kívül a kísérteties, ördögös, gonosz szerepeltetését, mely Hoffman műveinek kiváló sajátsága.

1-ös felvonás.

Luther gazda csapszékében nagy előkészületek tesznek Hoffman és borozó cimborái elfogadására, kik színház után rendszeren szoktak vacsorálni. A csapszékbe egy titkos vezető az operaházról, mit állítogaz egy muzsika herczeg vagott, hogy szombat csillapítani ne keljen messze fáradnia a kulizsák közül inádotja meli. Az operaházban Effen Stella, világhírű énekesnő szerepel, s Hoffmann első kedvesének — kit még mint szegény bizonytalan jövőjű fiatal embert szerett s kit egy rut, pupos, de szörnyű gazdag emberért megcsalt s elhagyott — levelet ír, hogy ismét élvezni akarja szerelmét s elküldi öltözöje kulcsát, hogy tart karokkal várja. A csapszékben a titkos ajtón megjelenik Lindorf tanácsos, ki a világhírű énekes nőnek udvarol s a ravasz szolgától drága pénzen megveszi a kulcsot azon szándékkal, hogy Hoffman helyett majd ő jelenik meg Stellánál. Addig azonban a csapszékben marad, hogy Hoffmannal, veltársával összetűzhesse. A borozó társaság megjelenik s elvitni kezdik Steinet, hogy Lindorfot bosszantsák vele. Megjelenik Hoffman barátai val a vig poharzás közben felszólítják, hogy meséljen valamit. Itt a szerző Hoffmann meséit el műveit. Nevezetesen Klein Zaches meséjét mint legedűt eukli el. A paján dal alatt merengés fogja el, emlékébe jut csalfa kedvése, kitől most csak egy fal választja el. Magához térvé felfogadja, hogy soha többé nem lesz szerelme. Lindorf gúnyos mosolyal ketsége vonja elhatározását, mi fölött közük tetlegességre kerülne a dolog, ha társai engednek. Hoffman mesélni kezd, Lindorf fölteszi magában, hogy ezt meghallgassa. A szerző a 2-ik és 3-ik felvonásban az elbeszélendő eseményeket — illetve Hoffmann néhány művét — végig játszátja és Hoffmann teszi hósevő, mintha övele történnék meg a dolog. Lindorf, mint Hoffman életének rossz demona s cselekményekben folyvást utján van Hoffmannnak s így válik Lindorf Hoffman rossz szellemévé. A mesét Hoffman és szavakkal kezdi: Eisz kedvesem neve Olympia vala! mire a függöny a hallgató csoport mellett legördül s a mese a 2. felvonásban Olympia lakasan folytatódik.

2-ik felvonás: „Olympia.”

Olympia egy nürnbergi híres phisikusnak Spalanzaniának és Coppelius optikusnak eleitüen előállított gép babuja, kit Hoffman egyszer az ablaknál meglátva megszeretett s hogy közelébe juthasson, beállt gyakoruoknak a phisicushoz. A phisikus reklamot és pénzt obajtván szerezni, a babut, mely beszél, énekel, tánczol, az estélyre megüvölt társaság előtt producáltja. Coppelius opticus szarolul akarva a phisicust a babulányból részt követeli, miután a szeméi tőle valók. A phisicus, hogy lerázhassa nyakáról, 500 aranyig terjedő váltót ad neki, hogy azt Elías zsidónál vassba be. Hoffman magára marad az előléányek hit babuval, szerelmét val neki s viszont szerelmét ker tőle s a babuban tudtán kívül oly rugót érint, melynek következtében igenlőleg választ s eufot. Hoffman örömtánsan Miklós barátához rohan, tudatja vele, hogy Olympia viszont szereti s nem képes Miklósnak elhinni, hogy Olympia nem elő leny. E közben azonban Elías zsidó megbukik, az optikus pénzet meg nem kapva, bosszúval eltelten visszatér a phisicushoz s a babut dűbeben izzé-porrá törli. A vendégsereg Hoffman felsűt szerelmét kaczagja.

3-ik felvonás: „Antonia.”

A második (mese) kaland Antoniaról szól, Krespel, velenzei hangzer készítő lányáról, kibe Hoffman mint euekes szerelmes. Antonia hanggyönyörű hangja van, edes anyja is, kinek arczépe ott c-ug, kiűnő és hírneves euekesnő volt, de melibetegségben halt meg. A leány szenvedélyes énekesnő, de örököve anyja betegsége, atya keré és gyöngűden figyelmezteti, hogy képzelt diadalairól mondjon le. A menyegző napja ki van tűzve. Érkezik azonban egy Csodaorvos (Lindorf), a figyelmezteti az apát, hogy leánya betegsége ne hanyagolja el, s ajánkodik gyógyítására. Az apa beleegyezik s a csodaorvos a magnetismus segélyvel Antonia gyógyításához kezd, illetve énekre ingerli. Antonia dalra fakad, atya kétségbe esik s a csodaorvos lakásáról kiűzi, de hiába, mert mint gonosz démon mindenhonnan előterem, míg végre Krespel magával hurcolja az utcára. Antonia anyja képhez fordul tanácsot kérni, mely mint szellem megszólal. A csodaorvos újból megjelen. Antonia-nak művészi ambícióját anyja szellemével és

dicsőségével felkorbácsolja s halálra énekel-teti s Hoffmann karjai közt adja ki leiket.

IV-ik szakasz „Stella”.

E cselekvények folytán a függöny legördül. Hoffman társai az első felvonás végjelent-beli helyzetben hallgatták Hoffmann — természetesen már elzáva — mikép fejezi be meséit. Stellához érve, elhallgat. Stella, miután az operai előadás véget ért s Hoffman, — most már Németország legnagyobb írója, de egyszersmind leghatalmasabb ívőjé — a küldött levél következtében ismét hiába várta. lealzáva magát s meg e lebut csapszékben is fölkeresi egykori kedvesét. Hoffman vissza-utasítja a fölajánlott szerelmét. A muzsa megjelen s kerí Hoffmant, hogy bár a családás ösztörtörte szívét, merítsen fájdalomiból erőt a munkásságra, ha nagyra törekszik; s hagyja ott a mámorot Stella Hoffmann megvételé után Lindorf karjaiban keres vigaszt. Mire Hoffman a Kleinzaches legenda gúnyos versével figyelmezteti Lindorfot, hogy Stellával szemben kiapadhatatlan pénzárzavál rendelkezék, ha hűséget bírní akarja.

E mű, mely már 20 éve fektűt a szerző fiókjában — csak halála után látott nap, az az lámpavilágot és az egész Európában általános tetszést aratott. Jelen művében szakította szerző eddigi leder, trivialis és caucás-szerű zenéjével, mely műveit általános jellemzi és a komoly muzsának hódolt. Eredetiben operának volt írva, Olaszországban mint olyant is adják — csak a népszínház, hogy birtokába jutott, kénytelen volt operetténeket kereszteni, máskép az opera tartott reá just. Hangszerelesen meglátszik Delibes Leó mesteri keze, ki szives volt a hátrahagyott hiányos partitúrát kiegészíteni. A mű sikerét mindenütt biztosították ama szép számok, melyekkel rendelkezik. Meglepetés szö mind-járt a diákok pajánz, szilaj és hétéljes bordala, Hoffmann ábrándja, a II-ik felvonásban Hoffmann magánudala, a kar meuettyé, Olympia, mūdálai, a keringő és hatalmas finale. A III-ik felvonásban fénypontja a műnek, ugy ének, mint hangszereles tekintében. Classicus két tercett, s zongora kettős, Antonia románca s a tragikus finale. Aradi igyekszik fényesen és izléssel kiállítani, a zenekar meg lesz erősítve.

DEBRECEN.

Október 1-től fogva új előfizetést nyitunk lapunkra. Kérjük azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetése szept. 30-ával lejár, hogy azt minél előbb megújítsák, nehogy a lap elküldésében fennakadás történjék. Az előfizetési árak lapunk homlokán olvashatók.

Helyi hírek.

* Tanulmányi rend a debreczeni akadémián. A hittanhalgatók kötelezett tantárgyai. I-ös évfolyam. Alapbölcsezet és ismeretlen. Általános nevelés és tanítás. Héber nyelv. Elemi. Keresztény egyháztörténet. I. korszak. Összevetség története. Összesen 19 óra. II-dik évfolyam. O-és középkori bölcsezettörténelem. Vallásbölcsezet. A vallásantatis módszertana. A mennyiségntan módszertana. Gyakorlati tanítás szemlélete. Ker. egyháztörténet. III. korszak. Összevetségmagyarazat. Ujzövetségmagyarazat. Összesen: 21 óra. III-dik évfolyam. Összevetségmagyarazat. Ujzövetségmagyarazat. Symbolika. Egyháztörténet. Gyakorlati bibliamagy. és szónokl. gyakorl. Az egyházi jog forrásai. Összesen 23 óra. IV-dik évfolyam. Középszésgtan. Hitnézetek története. Symbolika. Keresztény erkölcsan. Gyakorlati bibliamagy. és szónokl. gyakorl. Összesen 19 óra. b) A hittanhalgatók nem föltétlenül kötelezett tantárgyai és a special collegiumok. 1. Angol nyelvtan. 2. Francia nyelv. 3. Német nyelv. E három modern nyelv közül szabad választás szerint bármelyiket, de egyet mindenesetre hallgatnia kell a 4 évfolyam valamelyikén minden hittanhalgatónak. 4. Jézus élete. 5. A római katolicizmus története a XVIII. és XIX. században. 6. Latin nyelv. 7. Görög nyelv (nyelvtan). 8. A classici philologiai encyklopaediája. c) A joghalgatók kötelezett tantárgyai. I-ös évfolyam. O-és középkori bölcsezettörténelem. Bevezetés a jog-és államtudományokba. Római jog. Magyar alkotmány- s jogtörténet. Összesen: 18 óra. II-ik évfolyam. Jogbölcsezet. Nemzetgazdaságtan. Magyar polgári magánjog. Összesen: 14 óra. Államtudományi szaktanfolyam. A 18. század egyetemes művelődéstörténete. Európai statisztika. Alkotmányi s kormányzati politika. Magyar pénzügyi jog. Államszámviteltan. Bányajog. Egyházi jog. Összesen 26 óra. Jogtudományi szaktanfolyam. A 18. század egyetemes művelődéstörténete. Büntető jog. Osztrák polgári magánjog. Peres és perenkívüli eljárás. Törvényeszi orvostan. Bányajog. Összesen: 23 óra. d) Speciali collegiumok: A szorosan theologia jellemeket kivéve mindazon tantárgyak, melyeket a hittanhalgatók nem föltétlenül kötelezett tantárgyai és special collegiumi gyanant elszámoltunk, a melyekhez jönnek még: 1. Középszésgtan. 2. Magyar bűnvádi eljárás. A 18-ik század egyetemes művelődéstörténete, hetenként 4 óra, már a második éves joghalgatóknak is ajánlatott hallgatásra.

A szovati elkészítés. A szovati megüresedett lelkeszi állomás betöltésére a kijelölést az alsó-szakolcs-hajdumegyési esperesség szerezley Sámuel elnöklete alatt október 6-án ejti meg városunkban honnan a nevezett pap-ságra a kitűnő képzettségű ifju hitzónak, Vértési Mór segédelekes is pályázik.

* Egyházi gyűlés. Az ág. ev. egyház közelebb kezdődő gyámintezeti gyűlésére városunkból az egyház képviselőiben szombaton üsznak el Materny Lajos lelkesz és Szojka Gyula tanár urak.

A kiállításra. Tegnap este utaztak el városunkból Budapestre Rab László gazd. tan., Nánássy Ferencz és dr. Király Ferencz — Simonffy Imre polgármester ur csak vasárnap fog felrándulni, még pedig hajdujával, a teljes díszbe öltöztetett Kovács Lajossal, kinek gyönyörű öltözékét szintén Jedlőczy és Boldizsár készítettek.

Posta ügy. A közönség könnyebb tájékozhatása vegett a következők hozatnak tudomásul. 1. Folyó évi Október hó 1-től a mindea posta hivatal által a belforgolomban közzetített közönséges és távirat postautalványok (ide érve a portó menteseket is) utánvételes küldemények és postai megbízások eddi 200 firtal meghatározott maximális összege 300 firtal emeltetik föl. 2. Bosznia és Herzegovinába csak is 300 firtal maximális összegig terjedhető utánvételes küldemények és postai megbízások adhatók föl. 3. Folyó évi Október hó 1-től kezdve pénzes levelek nyitva (olvassa) csak 300 firtal meghaladó értékkel 250 gr. súly adhatók föl. 4. Franciaországba szálló 5 kigrim terjedő kocsi postai küldemények értéknyilvánításával, vagy a nélkül f. évi. Octóber hó 1-től kezdve a feladásnál bérmentesítendő Debreczen 1885 Szeptember hó 30-án a kir. postahivatali főnökség.

Színház. Tegnap szerdán, szept. hó 30-án Beaumarchais klasszikus vigiáteka adott: Figaró házassága vagy egy napi boldogság 5 felvonásban. E kitűnő darabban a debreczeni közönség előtt Figaró t. Halmi játszotta, e korán elhalt nagy művész! Ő volt magyarban a szerep megalkotója s ő volt egyedüli, páratlan személyesítője, kinek színházi elcel, vidám fürgesége s az érzelmes kifakadásai oly igazak voltak, hogy a közönség egyszerre sirt és nevetet e nagyszerű alakításán. A közönség e benyomások alatt meg tegnap a színházba s hogy Demidour (Figaro) nem tudta fölmelegíteni a közönséget, azon nem csodálkoznunk, mert azarc merevsége sokszor megadja az erzelem visszafokozását, továbbá nehezkes alakja sehogyssem ilik e kedves játszi szerep pajánz kedélyéhez — Demidour ugyes, értelmes szinész lehet, de nem Figarónak való. Legjobbban sikerült a harmadik felvonás alatti jelenete, (Törvényeszek) itt eltalálta a hangot s anyjávali jelenésében a szivhez tudott szólni! Ez volt alakításának fénypontja. — Somo gyi ur (Almaviva gróf) helyen volt s ugyesen adta e hálátlan szerepet, Boko dy ur (mint Bartholo) kitűnőleg alakított, valamint Gyongyi ur mint Barliolo. Boro s ur az unalomig tulzott a kébeiből szerepében. Tolls gi ur, mint kertész, meglátotta helyét, van természetes humora, csak ne igyekezzék nagyon játszani, mert ez a hatás rovására van. A nő közt első helyen Ellinger I. említjük, ki Zuusi pajánz és kedves szerepet nagyon szerettelet méltogaz személyesíté s izlésteljes öltözete jól esett a szemnek. Nagy Ibolyka k. a. (Cherubin) az apród szerepet kitűnőleg személyesíté s a második felvonásbeli románcozt szép érzelmi szavaita s zajos tapsokat aratott. A mai est érdekelt nevelte Bokodiné asszony föllepje, ki a mai előadásban Rozina grófnét személyesíté Alakja megnyerő, hangja szivhez szóló, de a mai szerep nem neki való, mert Rozina szerepe bevezett művésznő, nem kezdőt igényel. Litzemayer Szidi, mint Fanchette kedves volt. Bodroginé, mint Marcelina nagyon komolyan adta szerepet, pedig ez a darab komikáája. Az összejátek kitűnő volt, a népes jelenetek sikerültek. Közönség szép számmal jelent meg.

Csak a nevelés lesz képes társadalmat teremteni! Azt kiáltják viagszerte, de kevesen jarnak el, a mint szükséges arra nézve. Az iskola a szülőkre, a társadalom az államra hárítja a hibát és viszont, A ki akarja tudni mily eszközöket kell felhasználni, hogy a neveléssel célt érjünk: olvassa el Csányei Gyulának, „A Középpont” című könyvet, melyben mindenkinek kijut a maga része. „A Középpont” e szerint nem csupán szülők és tanítók-

nak, hanem politika és államtudománnyal foglalkozóknak is nyujt érdekes, gondolkodásra való tárgyat. Megszerezhető minden könyvkereskedés után a Franklin-Társulattól. Ara 40 krajczár, és jövedelme a magyar tanítóok árva-házának van szánva. Tóth Lajos, ref. ispotályi elemi fi-iskola III-IV és V-ik osztály tanítója.

Gyászrolat. Varkoly József polgármester nagy csapás érte. Fia József, a helybeli realiskola III osztályának növendéke 13 1/2 éves korában elhunyt. Temetése holnap d. u. lesz a Csokonai utca 1455 sz. háztól. — A béke angyla viraszoon az elhunyt gyermek sírja fölött.

Öszi nap teljes ragyogása mellett „elvezűk a jelent.” A szüretre természetesen jobb időt kívánni sem lehetne, mint a mostani sőt még az orsz. vásár sikerit is nagyban előmozdítja a derült, napos időjárás.

Debreczen-vidéken levő belvizek leveze ósere az érdekelit birtokosokból álló értekezlet Ujfalussy szatmármegyeyi aispán elöklete alatt a városház nagyszobájában megvázolta a munkálakora süksége összegzet.

Orléi Flóra, szintársulatunk kedvelt primadonnája, városunkba érkezett s holnap a „Nőemancipáció”-ban fel is lép. Vasárnap pedig a Pesten oly nagy hatást eszközölt „Vadgalamb” cz. népsziműben lép fel.

Városi korcsmák árlejtése tartott meg ma el, e kiadandók voltak: „Bégány” csap-keg 1121 frt., „Bárány” 1110, Csicsogót 277 frt., „Nyulás” 501 frt., „Baromvársári-kut” 300 frt 50 kr., „Elyseum” 600 frt.

Törvényeszek. — A luczal rituális gyilkosság. A sakter-kést lesújtotta a bosszúlo igazság diadalmos pallosa! A Mnich Fr a u c z s i k a gyilkossai el vannak itélve. Soly mosi Eszter véres árnya is enyhülést lehet ezen ítélet miatt! A krakkói esküdtészek szept. 29 én kimondta a verdikét, hogy Ritter Mózes, Ritter Gittelt és Stochintzky Marczelt egyhangulag vétkeseknek jelentik ki a Mnich Franczisk elkövetett gyilkosságban. A törvényeszek — tekintettel a bna sulyos voltára — mindhármójukat kötel általi halálra ítélte. Több tanu eileu, kik a zsidók védelmére hamis an vallo t t a k, a bűnvádi eljárás megindították. A hámas halálítéletet Krakkóban a legnagyobb meggyugvással fogadták, s az óriási neptömeg — mely a tárgyalás menetét leste — az esküdtészeket s a bíróságot hangos eljen kiáltásokkal fogadta.

Színház Holnap, pénteken, bérlet: 7 ik számban adatik: „A nő emencipáció” énekes bohóság 3 felvonásban, Szigligeti Józseftől. Legkiselebbi előadás: „Hoffmann meséi” új operette Offenbachtól.

Felölös szerkesztő: Gáspár Imre. Kiadó: Kutasi Imre.

nak, hanem politika és államtudománnyal foglalkozóknak is nyujt érdekes, gondolkodásra való tárgyat. Megszerezhető minden könyvkereskedés után a Franklin-Társulattól. Ara 40 krajczár, és jövedelme a magyar tanítóok árva-házának van szánva. Tóth Lajos, ref. ispotályi elemi fi-iskola III-IV és V-ik osztály tanítója.

Gyászrolat. Varkoly József polgármester nagy csapás érte. Fia József, a helybeli realiskola III osztályának növendéke 13 1/2 éves korában elhunyt. Temetése holnap d. u. lesz a Csokonai utca 1455 sz. háztól. — A béke angyla viraszoon az elhunyt gyermek sírja fölött.

Öszi nap teljes ragyogása mellett „elvezűk a jelent.” A szüretre természetesen jobb időt kívánni sem lehetne, mint a mostani sőt még az orsz. vásár sikerit is nagyban előmozdítja a derült, napos időjárás.

Debreczen-vidéken levő belvizek leveze ósere az érdekelit birtokosokból álló értekezlet Ujfalussy szatmármegyeyi aispán elöklete alatt a városház nagyszobájában megvázolta a munkálakora süksége összegzet.

Orléi Flóra, szintársulatunk kedvelt primadonnája, városunkba érkezett s holnap a „Nőemancipáció”-ban fel is lép. Vasárnap pedig a Pesten oly nagy hatást eszközölt „Vadgalamb” cz. népsziműben lép fel.

Városi korcsmák árlejtése tartott meg ma el, e kiadandók voltak: „Bégány” csap-keg 1121 frt., „Bárány” 1110, Csicsogót 277 frt., „Nyulás” 501 frt., „Baromvársári-kut” 300 frt 50 kr., „Elyseum” 600 frt.

Törvényeszek. — A luczal rituális gyilkosság. A sakter-kést lesújtotta a bosszúlo igazság diadalmos pallosa! A Mnich Fr a u c z s i k a gyilkossai el vannak itélve. Soly mosi Eszter véres árnya is enyhülést lehet ezen ítélet miatt! A krakkói esküdtészek szept. 29 én kimondta a verdikét, hogy Ritter Mózes, Ritter Gittelt és Stochintzky Marczelt egyhangulag vétkeseknek jelentik ki a Mnich Franczisk elkövetett gyilkosságban. A törvényeszek — tekintettel a bna sulyos voltára — mindhármójukat kötel általi halálra ítélte. Több tanu eileu, kik a zsidók védelmére hamis an vallo t t a k, a bűnvádi eljárás megindították. A hámas halálítéletet Krakkóban a legnagyobb meggyugvással fogadták, s az óriási neptömeg — mely a tárgyalás menetét leste — az esküdtészeket s a bíróságot hangos eljen kiáltásokkal fogadta.

Színház Holnap, pénteken, bérlet: 7 ik számban adatik: „A nő emencipáció” énekes bohóság 3 felvonásban, Szigligeti Józseftől. Legkiselebbi előadás: „Hoffmann meséi” új operette Offenbachtól.

Felölös szerkesztő: Gáspár Imre. Kiadó: Kutasi Imre.

Ertesítés.

Van szerencsém a tisztelt közönséggel tudatni, miszerint tudományos elfoglaltságom miatt e gy e l ő r e csak is a szombat és vasárnapokon rendelke fog és szájbetegnek Dr. Deák fogorvos.

HOLNAP, PÉNTEKEN

„Csokonai” kisvendéglőben (Csapó-utca Kainráth háza) A vendéglő nagy termékek megnyitására Fris

Hurka és Kolbász

lesz kapható. — Egyszersmind tudomására adatik a t. közönségnek, hogy minden szini előadás után a legvalogatottabb friss enni valók lesznek kaphatók.

JELENTÉS.

Van szerencsém ugy a helybeli, mint a vidéki nagyrédmű közönséget értesíteni, hogy öszi és téli időnyre raktáramat a legjobb anyából készült

női, férfi és gyermek bőr, posztó és lábbeli

árakkal szereltem fel. Ezután is mint eddig főtekrévésem oda irányuland az igen tisztelt cipőt vevő közönségnek a legjobb minőségű árakat a legolcsóbb árban szolgáltatni, a nagyrédmű közönség további b. pártfogását kérve illő tisztelettel

FALK OTTO.

Debreczenben a városház épületben Telegdi K. Lajos könyvkereskedéssé mellett

Az arany

Megrendelések mérték után, egy to-an eszkö

csizmához

szinte javítások gyorsan és pontosan

FENYVESSY BÉLANÉ

NŐI DIVAT-TERME

Czepléd-utca, volt Bánky, most KARDOS-féle ház emeletén

ajánlja **Bécsben** ez évadra személyesen bevásárolt

NŐI és GYERMEK KALAPOK

s egyéb divatcikkek nagy és szép választékát feltűnő jutányos áron.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

BOSZNAY J.

DEBRECZEN, CZEGLÉD-UTCA.

Ajánlom a nagy érdemű közönségnek raktáramban nagy mennyiségben lévő őszi és téli cikkeket u. m.

Ruhakelmék, futó és nagy Szőnyegek, valamint több
1000 darabra menő szövet maradékokat,
feltűnő olcsó leszállított áruk mellett.

Legolcsóbb áruk! Szolid kiszolgáltatás!

LÖFKOVITS ARTHUR és Társa

órák és ékszerész

DEBRECZENBEN,

Főpiacz. 2142 sz. közvetlen a főposta mellett.

Folyton legnagyobb választékban írásbeli jótállás mellett kaphatók:

Ezüst órák 1 évi jótállással	Ékszerek a m. kir. fémjel hiv. bélyegével.	13 próbás ezüstneműek.
Cyánder 1 fedelű 8 fittól feljebb	Arany gyűrűk 2 fittól feljebb	6 pár kés és villa 14 fittól feljebb
2 " 11 " " "	" lánczok 18 " " "	6 " csemege kés és villa 10 " " "
Ancre 1 " 10 " " "	" női függő 3 " " "	1 gyermek evő eszköz 5 " " "
2 " 14 " " "	" gyerm. " 1 forint 50 kr. " " "	1 pár tömör gyertyatartó 35 " " "
Remontoir 1 " 12 " " "	" karperecz 16 " " "	1 drb " czukortartó 35 " " "
2 " 16 " " "	" medaillon 8 " " "	" czukorfogó 4 " " "
Nickel remontoir 8 " " "	" női mellű 10 " " "	Kulcsstartó 5 " " "
Arany órák 1 évi jótállással	" férfi " 5 " " "	Eczet és olajtartó 35 " " "
Női cyánder 1 fedelű 16 fittól feljebb	" garnitura 15 " " "	Pohártartó 30 " " "
remontoir 1 " 24 " " "	Ezüst óraláncz 2 " " "	Gyümölcstartó állvány 8 " " "
2 " 30 " " "	" karperecz 2 " " "	Nevjegy tartó 20 " " "
Férfi " 1 " 30 " " "	Gyémánt gyűrű 8 " " "	Vajtaró 25 " " "
2 " 45 " " "	" függő 12 " " "	Tejjes 6 személyre való evő eszköz: 110 " " "
Inga órák nagy választéka	" garnitura 35 " " "	

Legnagyobb raktár: ékszerek, ezüstneműek és órákban.

Debreczenben egyedül

a NEW-YORKI Singer-

társulat vezérigynöksége

NEIDLINGER G. cégénél

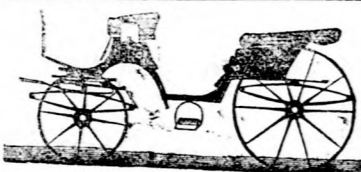
Piacz-utca 2138. sz. rendelhetők.

Más nevű varrógépkereskedőknek, helyben vagy máshol Magyarországon, az eredeti Singer varrógépek elárúsítás végett nem adatnak; s mások által a Singer név visszaélésével kereskedésbe hozott gépek csak utánzott német vagy bécsi gyártmányok, és nem eredetiek.

A budapesti orsz. kiállitáson nagy érem és okmánynyal kitüntetve

BEKE GUSZTÁV

kocsigyártó, Debreczenben
Piacz-utca. 2084-ik szám alatt. a megyeházzal szemben.

Ajánl:
mindenféle alaku kész
KOCSIKAT.

mérsékelt áruk mellett.

Kovács és kerékgyártó munkák saját műhelyemben eszközölköttek. Régi kocsik a lehető legrövidebb idő alatt kijavíthatnak, vagy becsereültetnek. Országos vásár alkalmával kész kocsik nagy választékban állanak a vásárlók rendelkezésére.

Mivel nálam a legolcsóbb megrendeléseket kérvényezem, ezért tisztelettel
BEKE GUSZTÁV,
kocsigyártó.

Üzleti megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönségnek szives tudomására juttatni, hogy helyben

piacz-utca a városház épületben

NŐI-DIVAT,
vászon, fehérnemű és rövidáru-üzletet

nyitottunk. Megemlíteni bátorodunk, hogy üzletünket mindig a változó divat igényeihez fogjuk alkalmazni, főszólyt fektetve a megbízások pontos és méltányos eszközzésére.

Midőn becses pártfogását kérnénk, maradtunk teljes tisztelettel

GYENES TESTVÉREK.

Mintákat kívánatra bérmentve küldünk.

városház épületben.

Előszó
Helyben
Egy évre
Fél évre
Negyed évre
Egyek
A lap szellemi
és költői
és főszerkesztő
bérmentve
Előfizetők
TRIGOLDI K.
COATHY K.
kereskedésben
talán KUTAS
nyomdájában

P

(K. B.

tökéletesen
egyszerű g
katonának
bad, csupa
akarom ez
met nem ta
kellékének,
az a katoná
leményét ne
késpénz gy
jövő parancs
téves is!

Van —
tetsző — de
mot képező
hanem polgár
tatnak —
politiz
szatetsző és
tényleges sz
litikai jogait
épen ő —
házájának át
kelve a polit
és jogai még
még azt is b
litikáról besz
kát értem én
oda-adó érde
tilva van. M
látszani akar
generálisok ta
nek nincs nem
trák, a milyen
is létezik.

Már pedig
taktikusok, bá
hadi tudomány
ket találjanak
riam: a bátor
kellékét fogja
a lelkesedés fog
vertényeket, ne
fegyverek. Lelk
xerxesi hadakba
legparányibb se
Hisz ott volt r
ne menjünk —
kalmával. Bizon
hadseregünk ne
rancsszóra men
nyan, bár ória
Boszniába, a re
csaknem elverték

Ha tehát a
sorsa iránti ér
magasabb eszme
elemét: akkor a
bábszínház lesz,
rege!
De különben
pán a császár ne
pig egyszersmind
addig a hadsereg
nemzet testén, ho
kormány támasza
kellene lenne. A
nem tanulja meg
arra való, hogy
haza ellenségeit
hogy idegen, véd
meg, vagy pedig
keblébe taszitsa
nem lesz egyéb
hatalom kezében.
Neretséges
delmes dolog az,
század vége fe
oly alkotmányos
tonaságot nem es
A hadsereg ugy
kodó privát játé
hatalmának táma
nemzetét, — már
elv az, hogy urai
tényezők (sőt ez